

Populárně naučné historické časopisy a jejich místo ve školním dějepisu

Mgr. Jiří Mihola, Ph.D.

Katedra historie PdF MU

Popularizace historie

- **Popularizace** je dle mínění mnoha odborníků **pravá ruka vědy**.
- Je nutné odlišit popularizaci (zpřístupnění odborného tématu srozumitelnou formou laikům od **prosté kompilace** (chronologické či tematické poskládání výtahů z prací jiných autorů, kompilátor sám v dané problematice nebádá, dopouští se chyb a zkreslení).

- Populárně naučné články a publikace by se měly stejně jako odborné studie a monografie vyznačovat vědeckou objektivitou a přesností.
- Nepřinášejí nová řešení vědeckých problémů, ale zpřístupňují poznatky, objasňují určité historické události, jevy, osobnosti.
- Problém: přílišná generalizace látky, vliv komerce, tlak edičních center aj.

Populárně naučný časopis v dějepisné hodině

- Historický časopis může vhodně doplnit práci s učebnicí, která
- - nepokrývá historickou látku zcela
- - světové a národní dějiny dominují nad regionálními
- - nemůže okamžitě reagovat na nová zjištění, objevy a interpretace, stereotypy v nové literatuře aj.
- Časopis může aktuálně reagovat také např. na hraný historický film, expozici, symposium aj.

- **Odborná literatura** – uplatňuje se spíše ve středoškolském dějepisu a v rámci společenskovedních seminářů.
- **Populárně naučná literatura** – širší uplatnění v dějepisném vyučování.
- Populárně naučné práce významně doplňují práci s učebnicí dějepisu a společně s ní se podílejí na kultivaci historického vědomí a formování historické kultury
- **Populárně naučný časopis** je většinou snadněji využitelný než další doporučená literatura – text článků zpravidla nebývá delší než kapitola v učebnici. V učebnicích se ale na časopisy odkazuje minimálně nebo vůbec.

Formy využití časopisu v hodině dějepisu

- - **četba v dějepisné hodině** – na jejím základě učitel pokládá problémové otázky, řídí diskusi nad vybraným tématem, polemizuje s jiným úhlem pohledu a s jinými zdroji, četba jako příprava krátkých výstupů na dané téma + kontrola porozumění textu, výpis doplňujících informací či nových pojmů
- - **domácí četba** – nejčastěji spojena s vypracováním referátu na dané téma
- - **individuální četba** – rozšiřuje a prohlubuje znalosti jednotlivce, motivuje k dalšímu poznávání
- V praxi se tyto formy často kombinují.

- Vzhledem k bohaté obrazové výbavě (fotografie, reprodukce slavných děl, průřezy historických budov apod.) přispívají časopisy k názornosti a lepšímu pochopení studovaného jevu
- Některé umožňují práci s faksimiliemi archivních materiálů a dalších pramenů, jiné nabízí možnost zařazení didaktické hry, kvízy, doplňovačky atd.

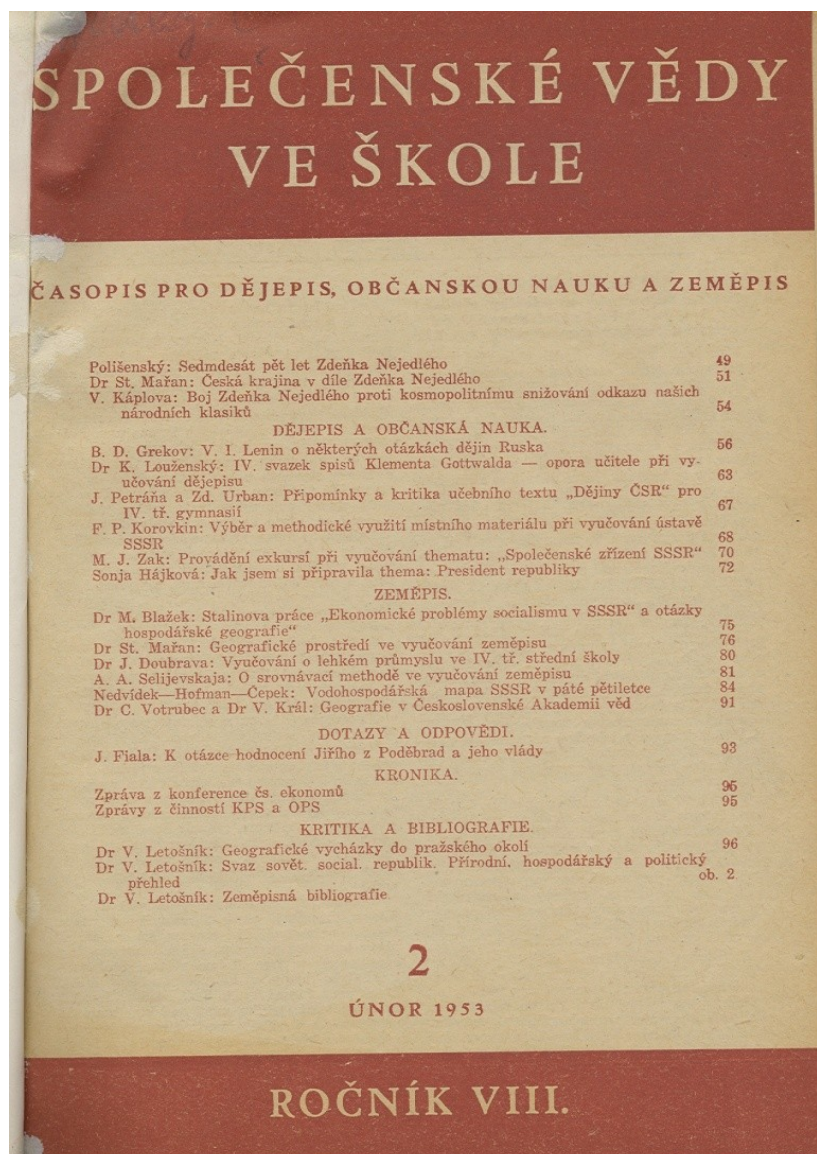
- Úskalí zařazení práce s populárně naučnými časopisy v hodině dějepisu:
 - - nedostatek času + náročnost na přípravu
 - - časopis není k dispozici např. s finančních důvodů
 - - různá úroveň a tedy možnost využití populárně naučných časopisů
 - - upřednostnění jiných forem výuky

- **Alarmující skutečnost:**
- Dotazníkový výzkum uskutečněný na PdF MU roku 2003 (205 respondentů - studentů oboru dějepis – srov. článek ve SB 20) prokázal, že **většina NEČTE ŽÁDNÉ**, tedy ani populárně naučné historické **ČASOPISY**.
- Z těch, kteří se ke čtení časopisů přihlásili (cca 45 %) je čte **většina čte pouze nárazově** a skutečnou orientací v populárně naučných historických a historicko-didaktických časopisech disponuje jen nepatrná až zanedbatelná část studentů.

Historické a historicko-didaktické populárně naučné časopisy – minulost a současnost

- Mezníkem je rok 1989.
- Před tímto rokem časopisy zasaženy více či méně ideologií, některá témata na okraji zájmu, akceptování nových trendů – *každodennost, mentality, kultura, místa paměti, „druhé životy“ hist. osobností* aj.
- Zásadně se změnila grafická a obrazová výbava
- Počet populárně naučných časopisů značně narostl, nově přibyla možnost komparace se západními populárně naučnými a historicko-didaktickými časopisy

Časopisy do roku 1989 – historicko-didaktické:

- Společenské vědy ve škole.
- Časopis pro dějepis, občanskou nauku a zeměpis. (pro vyučování dějepisu a občanské nauce)
- Od r. 1946
- Přísné ideologické výchovné hledisko, později zlepšení, kromě socialistického formování také řada podnětů ke zlepšování školské praxe, ale také terminologické slovníky, kunsthistorická témata aj.
- Některé články z novějších čísel využitelné zcela nebo částečně i dnes – např. PVH aj.

DĚJEPIS

ve škole

1

LEDEN 1958

DĚJEPIS VE ŠKOLE

Časopis pro dějepis, ústavu ČSR a SSSR (později bez podtitulu)

Vycházel od r. 1954

Zprvu téměř bez obrázků, dnes využitelné minimum, celkově spíše jako historický pramen.

Články:

V duchu tradice dělnických prezidentů

Marxova cesta k Marxismu, zlepšení v 60. letech – hlavní části Obsah vyučování, metodiky dějepisné práce, recenze.

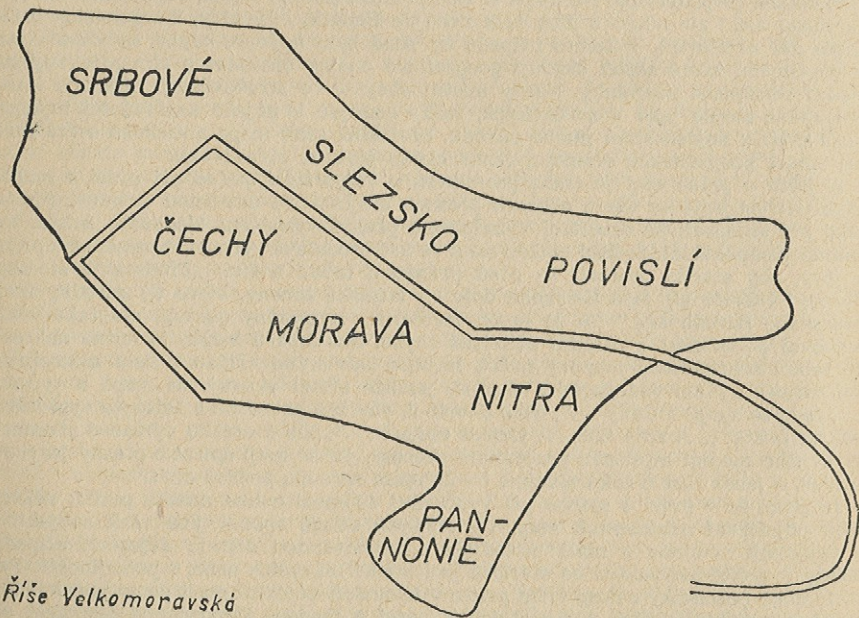
Náčrt v hodinách dějepisu

Požadavek náčrtu v dějepise vyskytuje se stále naléhavěji pro potřebu mapového detailu, který náčrtem na tabuli nabývá aktuálnosti. Staré historické atlasy trpěly přeplněností a mnohdy je žáci po celou dobu studia ani neotevřeli a nyníjší mapky jsou příliš přehledné a bez detailů.

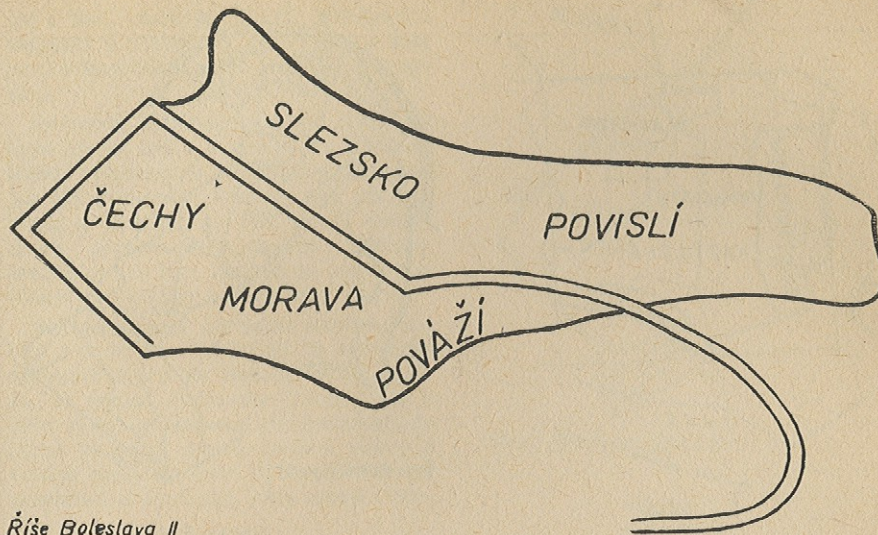
Vracím se ke článku s. Josefa v březnovém čísle Dějepisu ve škole a souhlasím s tím, že je lepší náčrt jedné země, který utkví žákovi lépe v paměti než obraz celé Evropy v jedné epoše, a že náčrt přinese žákovi do tematu teprve jasno. Na rozdíl však od autorova zmíněného článku zůstávám u kresby náčrtu křídou na tabuli, protože způsob uvedený v článku nebyl v početných třídách vždy dosta-

tečně viditelný a žáci nemohli sledovat postup na svých mapkách v lavicích. Byli pasivními diváky, a proto jsem se vrátil k způsobu kreslení náčrtu na tabuli.

Uchyluji se k tomuto způsobu tam, kde není vydána mapka nebo kde thema nutně vyžaduje detail. Náčrt na tabuli musí být ovšem *stručný, lehce srozumitelný, snadný* (schematický), aby nebylo třeba velkých kreslířských znalostí. Musí být neustále provázen výkladem a při výkladu musí na tabuli postupně růst. Mám přitom na stěně neustále mapu Evropy (světa), aby bylo možno detail na tabuli na mapě lokalizovat. Nelze se tedy zabývat podrobnou kresbou hranic a je nutno se uchýlit k hlavním rámcovým

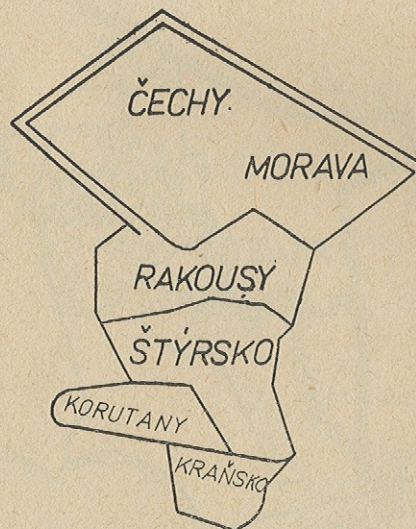

Mapka č. 1

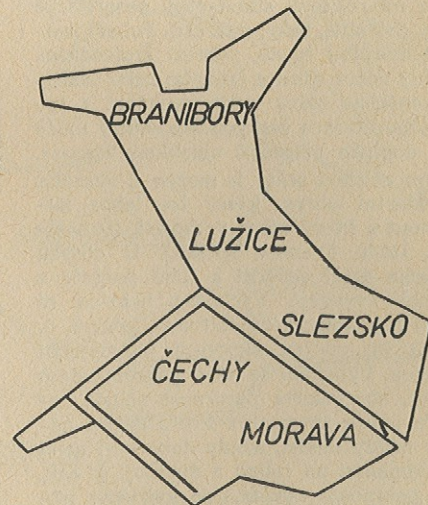
Říše Boleslava II

Mapka č. 2

Český stát za Přemysla II.

Mapka č. 3

Český stát za Karla IV.

Mapka č. 4

Akademik prof. dr. ZDENĚK NEJEDLÝ,
president Československé akademie věd,
ministr školství, věd a umění dožívá se 75 let

dějepis

205 11

DUBEN 8
KČS 3,50
ROČNÍK 1968—1969

ve škole

50 let Československa

v grafickém znázornění a statistických přehledech

Josef Zofka

IX. V prvním roce svobody

Když se v květnu 1945 ujala moci vláda Národní fronty, bylo zřejmé, že Československo nastupuje cestu významných revolučních přeměn. Zásady budoucí politiky byly vyjádřeny v **Košickém vládním programu** z 5. dubna 1945, který se zavázaly všechny politické strany plnit a jenž naznačoval našim podmínkám i mezinárodně politickým momentům odpovídající přístup k přestavbě politického, hospodářského i kulturního života. **Zahraniční politika** byla zaměřena na nejtěsnější spojení se SSSR a přátelské vztahy s ostatními slovanskými a demokratickými státy. **Vnitropolitický vývoj** probíhal ve znamení formování stranickopolitické struktury, přesunů v rozvrstvení mocenských sil v ekonomice a rozvíjení zápasů o důvěru národa. Prvním zrcadlem politického vědomí čs. společnosti se staly parlamentní voľby v květnu 1946.

Poznámky k vyučování:

1. Složitost jednání o návrhu vládního programu v březnu 1945 v Moskvě mezi představiteli zahraničního odboje (zejména kolem národnostní otázky, národních výborů a zahraniční politiky) je patrna z podrobného zápisu v edici Cesta ke květnu, Dokumenty o vzniku a vývoji lidové demokracie v Československu do února 1948 (Praha 1965, sv. I/1 str. 380—453). Uvedenou pasáž lze zadat jako samostatnou práci jednotlivcům i menším kolektivům (snažit se vybrat nejen nejdůležitější fakta, ale postihnout i celkovou atmosféru jednání).

2. Schéma o zásadách spojeneckých dohod o Německu znázorňuje odpovědnost spojenců za poválečný vývoj v Německu (ve smyslu čtyř D). Postupimská dohoda se také přímo ztotožňovala se zájmy Československa, především v otázkách odsunu Němců (zjednodušení národnostní skladby), stanovení hranice na Odě a Nise.

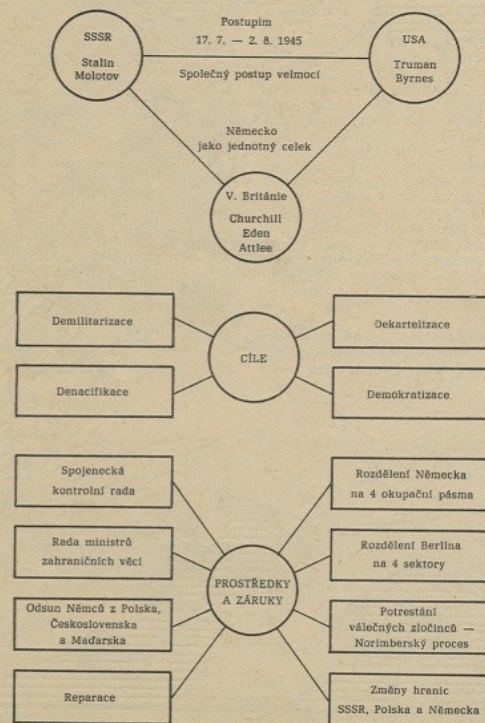
3. Provedení sociálně ekonomických přeměn bylo ovlivněno odlišnou situací v jednotlivých oblastech republiky (pohraničí, vnitrozemí, Slovensko). Poskytuje proto řadu námětů pro regionální práci. Vedle již naznačených problémů je možno sledovat další jako např. produktivita práce, pracovní morálka, struktura zaměstnanosti, potrestání zločinců a zrádců, migrační přesuny, složení Národní fronty a formy spolupráce zúčastněných stran apod.

Délka státní hranice Československa v roce 1945

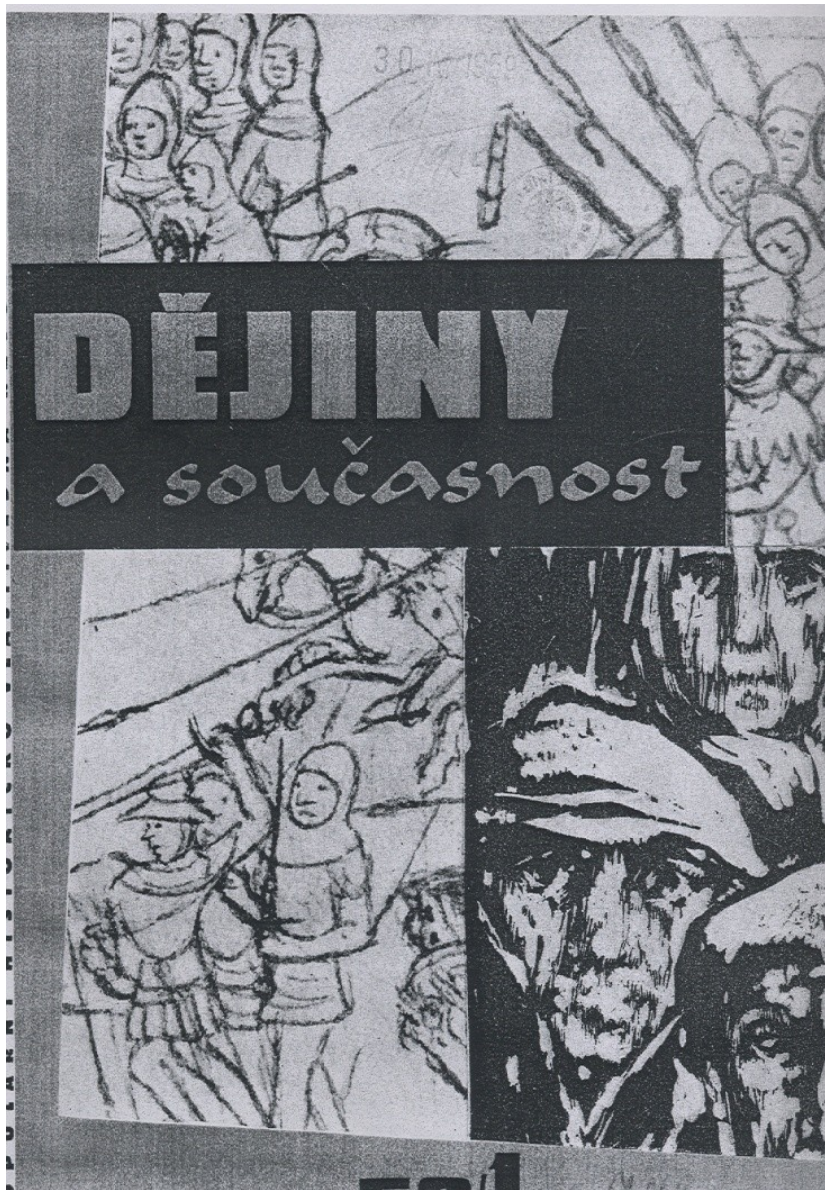
Z e m ě	Státní hranice (v km) se státy					Hranice mezi zeměmi v km
	Polako	SSSR	Ma- ďarsko	Ra- kousko	Ně- mecko*)	
Čechy Morava a Slezsko	392 457			256 196	815	1 463 653
Slovensko	542	98	679	118		1 437
Česko- slovensko	1 391	98	679	570	815	3 553

*) Okupační pásmo sovětské 459 km
americké 356 km

Zásady spojeneckých dohod o Německu

Časopisy do roku 1989 – historické:

- **DĚJINY A SOUČASNOST.**
- Populární historicko vlastivědná revue.
- Vychází od roku 1959 (10x ročně)
- RR předstoupila před čtenáře v době „*kdy socialistický společenský řád nabývá denně zřejmější převahy nad imperialismem...*“
- Obsahově zřejmě nejkvalitnější z časopisů, vrchol – období Pražského jara – v RR řada renomovaných historiků uznávaných i dnes
- Součástí i „didaktická vložka“

SLOVO K HISTORII

Václav Melichar

Jak
to bylo
v květnu
1945

Melantrich

1

- **SLOVO K HISTORII.**
- Sešity k poznání národní minulosti.
- Od roku 1985 vydávalo nakladatelství Melantrich.
- Monotematická, úžeji zaměřená problematika s bohatým obrazovým doprovodem.

SLOVO K HISTORII

Josef Janáček
Nástup
Habsburků
na český
trůn

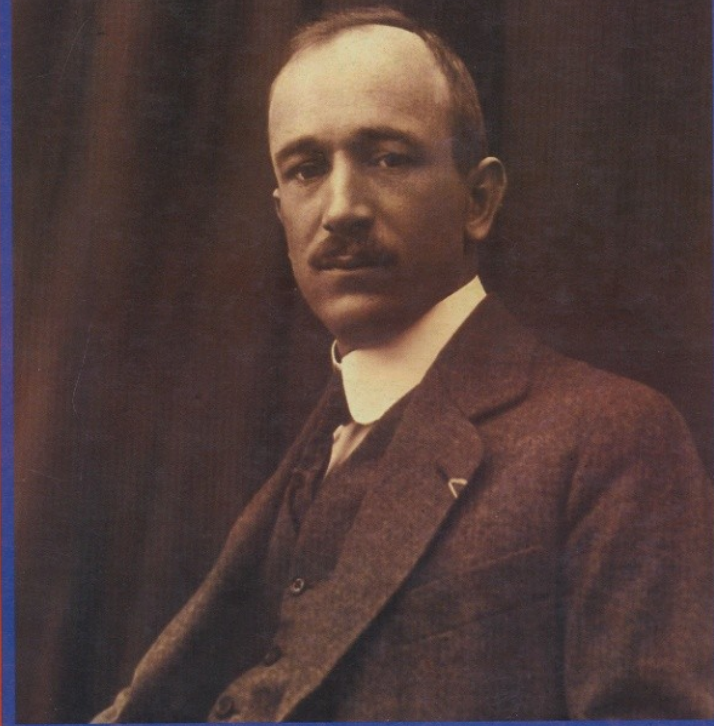
Melantrich

5

SLOVO K HISTORII

Zrození státníka

Edvard Beneš 28. 5. 1884 – 24. 9. 1919

Antonín Klimek

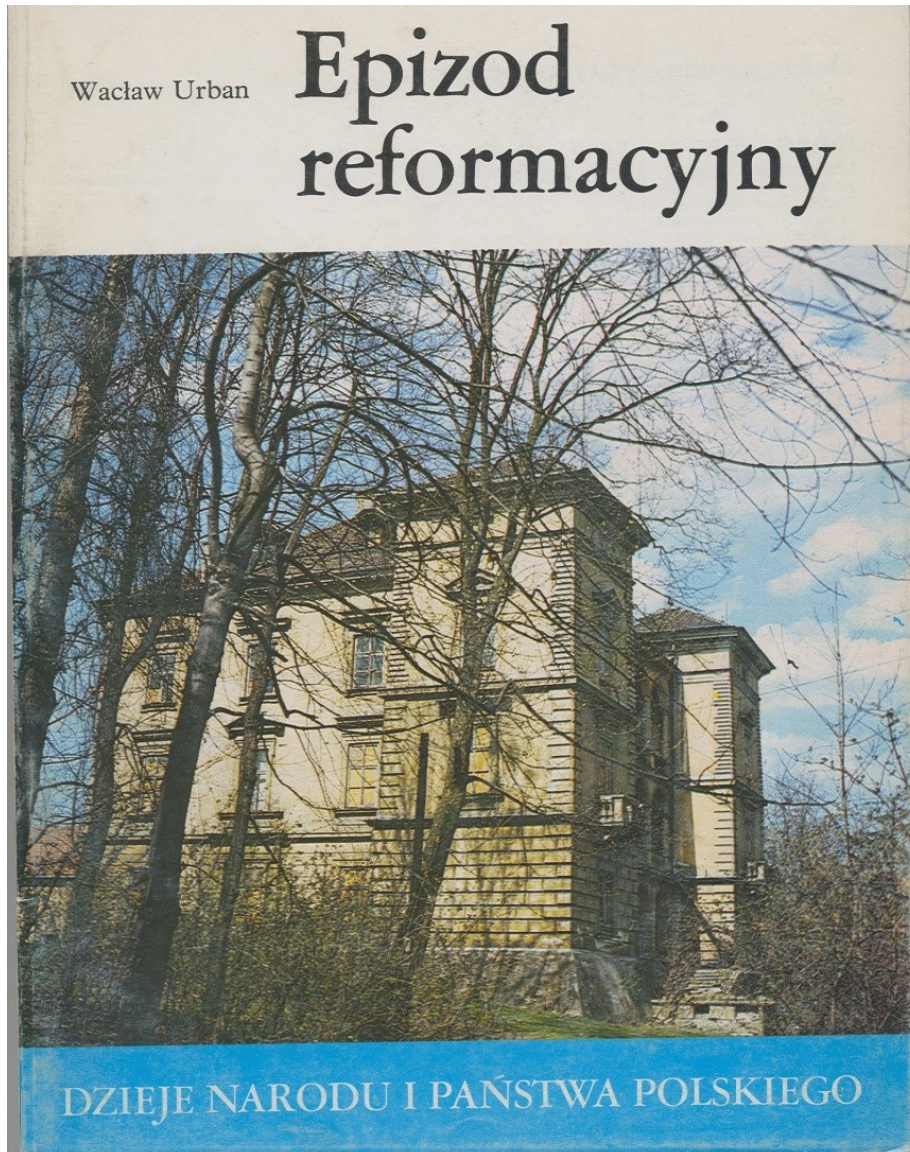
Melantrich

38

20 Kčs

- 1. Jak to bylo v květnu 1945
- 2. Velká Morava. CM mise.
- 3. Mosty pro revanš
- 4. Bitva u Hradce Králové 1866
- 5. Nástup Habsburků na český trůn
- 6. Návrat Karla Havlíčka z Brixenu
- 7. Pouť Čechů do Moskvy
- 8. Bitva na Vítkově
- 9. Marshallův plán a Československo
- 10. Říjen 1917
- 11. Zlatá bula sicilská
- 12. Pane prezidente, podáváme demisi
- 13. Anežka Přemyslovna
- 14. TGM a vznik ČSR
- 15. Založení univerzity Karlovy
- 16. Kroměřížský sněm
- 17. Poslední den z dramatického podzimu 1938
- 18. Husův proces v Kostnici
- 19. Jak se dělal mír roku 1919
- 20. Kozina a Lomikar
- 21. Za společný stát: martinské rozhodnutí z 30. října 1918
- 22. Václav Radecký z Radče
- 23. Milan Rastislav Štefánik
- 24. Pozvání do Frankfurtu
- 25. Sokol v životě národa
- 26. Nechápu, tak jak Napoleon do smrti nepochopil
- 27. Generál Alois Eliáš a odboj
- 28. Jubilejní výstava 1891
- 29. Lipany
- 30. Zápas o česku konfesi
- 31. Mozart a jeho Praha
- 32. Jiří Melantrich z Aventýna
- 33. Ferdinand Peroutka
- 34. Nejen v čase mandragory
- 35. Vyvraždění Slavníkovců
- 36. Praha 1900 Paříž
- 37. Bethlen proti Habsburkům
- 38. Zrození státníka: Edvard Beneš

Inspirace (?) ze zahraničí

- **Prepodavanje istorii v škole 1985**
- V 51. ročníku redakce věnovala velkou pozornost otázkám studia stranických dokumentů a díla zakladatelů marxismu – leninismu. *Studium odborně metodického časopisu P.I. může obohatit i naše učitele o cenné zkušenosti z výchovně vzdělávací práce sovětských učitelů a přispěje tak k plnění úkolů naší socialistické školy.*
- J. Sýkora 1987.

Populárně naučné historické a historicko – didaktické časopisy po roce 1989

- Charakteristické rysy:
- Snaha o návaznost, transformaci, v některých případech zánik
- Obsahové proměny, změny formátu, větší frekvence periodicity, vydávání zvláštních či příležitostných čísel, návaznost knihnic atd.

Otázka kvality - přínosu časopisů

- - **kvalitní časopisy** – popularizační články splňují vysoká odborná kritéria, píše je renomovaní autoři, kteří jsou v oboru etablovaní nebo jejich žáci
- - **přínosné časopisy** (obsah je v některých případech kombinací 1 a 3 skupiny)
- - **historický „bulvár“**
- - **ostatní**

dějiny a současnost

kulturně
historická
revue
ročník 12
čís 10,-

2/90

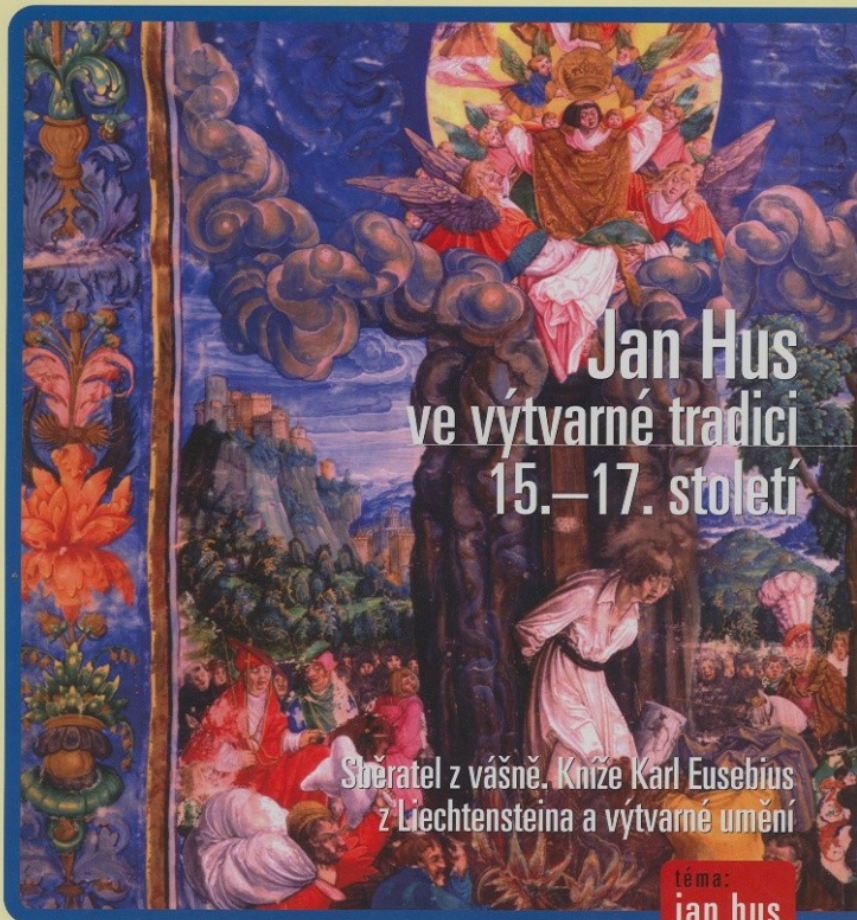

4

kulturně historická revue

dějiny a současnost

4/2002 ROČNÍK XXIV

Jan Hus
ve výtvarné tradici
15.–17. století

Štěrátel z vášně. Kniže Karl Eusebius
z Liechtensteina a výtvarné umění

téma:
jan hus

CENA 69 Kč ■ CENA PRO PŘEDPLATITELE 49 Kč

dějiny

a současnost

kulturně historická revue

cena 66 Kč

Mimořádné číslo k dvacátému
výročí 17. listopadu 1989

HISTORICKÝ OBZOR

ČASOPIS PRO VÝUKU DĚJEPISU A POPULARIZACI HISTORIE

UVNITŘ ČÍSLA:

- Karel Kaplan: Československo po druhé světové válce
- Aleš Skřivan: Cesta ke kapitulaci Japonska
- Vladimír Nálevka: Zápas o Pohání
- Stanislav Balík ml.: Trest smrti v dějinách

ROČNÍK I
ZÁŘÍ 1990
KČS 6,-

FERDINAND PEROUTKA **BYL BENEŠ VINEN?**

HISTORICKÝ OBZOR

ČASOPIS PRO VÝUKU DĚJEPISU A POPULARIZACI HISTORIE

UVNITŘ ČÍSLA:

- Martin Nejedlý: Na dobrodružných stezkách. Zvědové pozdního středověku (II. část)
- Šárka Bušková: Postavení ženy ve viktoriánské Británii (III. část)
- Pavel Ostap: L. I. Brežněv – desetiletí na vrcholu moci

ROČNÍK 20
BŘEZEN – DUBEN
3/4 2009

JAN B. UHLÍŘ

15. březen 1939

APRIL 2009 41. JAHRGANG 4/2009

E 11108 E DEUTSCHLAND EUR 6,40 SCHWEIZ CHF 12,50 ÖSTERREICH / LUXEMBURG EUR 7,-

DAMALS 40 JAHRE DAMALS 40 JAHRE DAMALS 40 JAHRE DAMALS

DAMALS

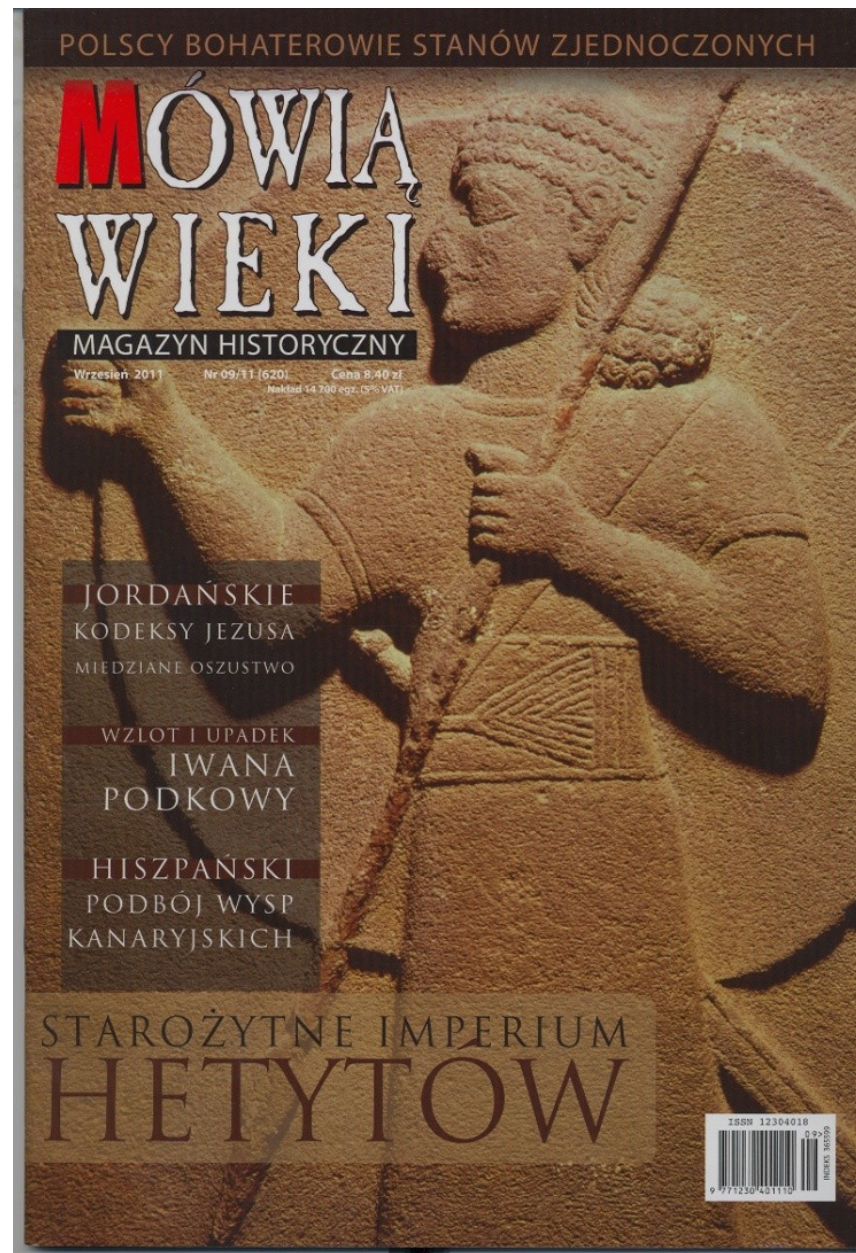
DAS MAGAZIN FÜR GESCHICHTE UND KULTUR

Ora et labora

Benedikt von Nursia und das abendländische Mönchtum

- Händel: Der "Popstar" der Barockmusik
- Japan und die USA: Ein Fischer als Entdecker
- Luxemburg: Die Echternacher Springprozession

Geschichte aktuell:
Ausländer an Hitlers Ostfront
www.damals.de

POLSCY BOHATEROWIE STANÓW ZJEDNOCZONYCH

MÓWIA WIEKI

MAGAZYN HISTORYCZNY

Wrzesień 2011 Nr 09/11 (620) Cena 8,40 zł
Maks. 14,300 egz. (3% VAT)

JORDAŃSKIE
KODEKSY JEZUSA
MIEDZIANE OSZUSTWO

WZLOT I UPADEK
IWANA
PODKOWY

HISZPAŃSKI
PODÓJ WYSP
KANARYJSKICH

STAROŻYTNE IMPERIUM HETYTOW

HISTÓRIA

REVUE O DEJINÁCH SPOLOČNOSTI

ČÍSLO 3 MÁJ/JÚN 2003 3. ROČNÍK cena: 35 SK / 35 Kč

dvojmesačník
na 48 + 4 = 52 stranách

MOCNÉ ČREPINY
DEMOKRACIE

PRÍPAD
ČUBÍRKOVÁ

KÓREJSKÁ
VOJNA

HRDINA RADU
MÁRIE TERÉZIE

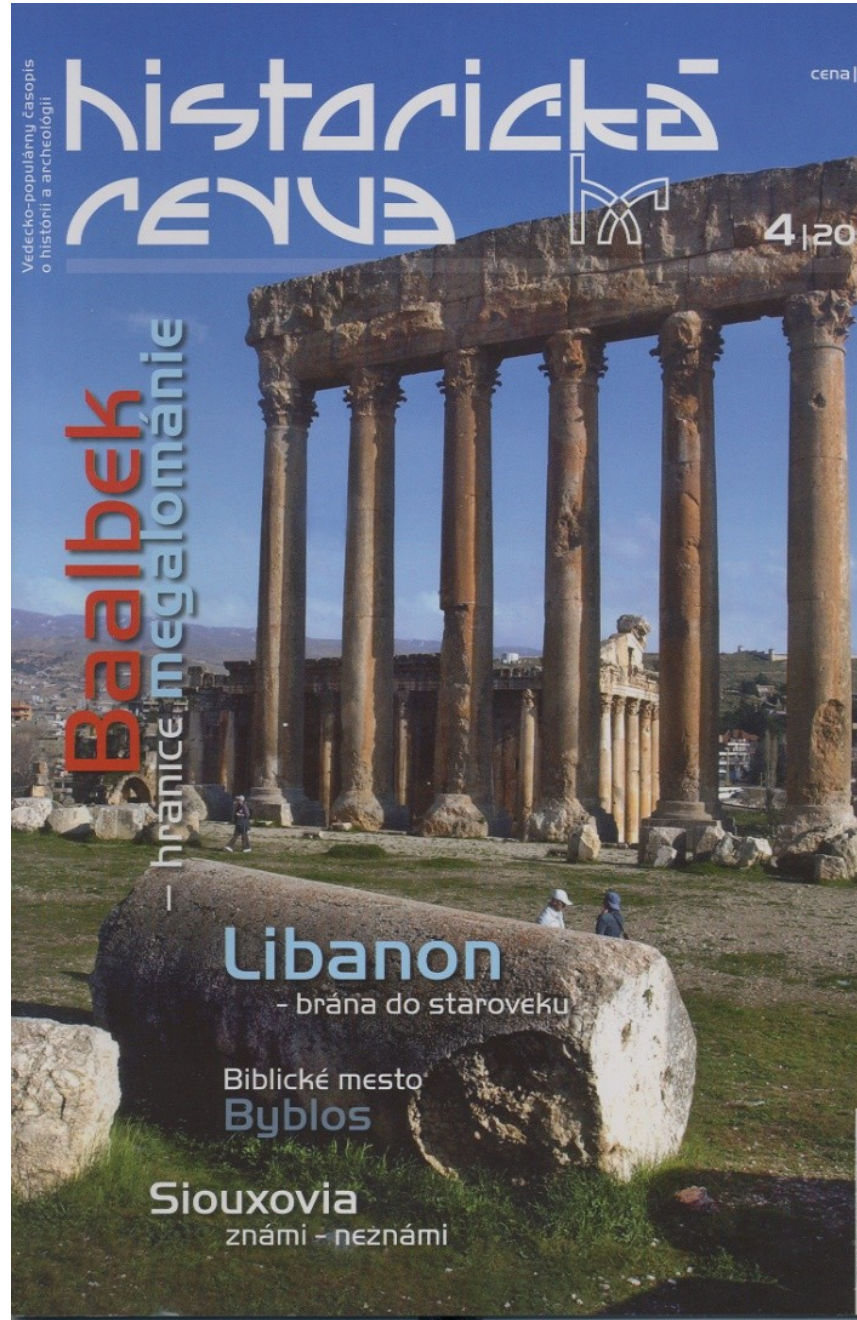
TRAGÉDIA
CISÁROVNEJ
SISSI

CECHY NA SPIŠI

SÚŤAŽ
(3/2003)
KUPÓN

ISSN 1355-8516

Vedecko-populárny časopis
o histórii a archeológii

historická revue

cena

4 | 2003

Baalbek
- hranice megalománie

Libanon

- brána do staroveku

Biblické mesto
Byblos

Siouxovia

známi - neznámi

NEJVĚŠTĚNÝ MALÍŘI

ŽIVOT, INSPIRACE A DÍLO

REMBRANDT č. 62

TÝDENÍK CENA 39 Kč

ISSN: 1212-8872

společenské vědy ve škole

DUBEN

Kčs 6-
ROČNÍK 46
1989-90

8

SPOLEČENSKOVĚD PŘEDMĚTY

ČERVEN 2008

ROČNÍK VII

ČÍSLO 4

čtvrtletník
pro pedagogy základních a středních škol

95-09-7708

Geschichte

6967
Pädagogische Zeitschriften
bei Friedrich in Velber
in Zusammenarbeit mit Klett,
Heft 125, September 2008
21. Jahrgang
Best.-Nr. 17125

L E R N E N

STUDOVNA

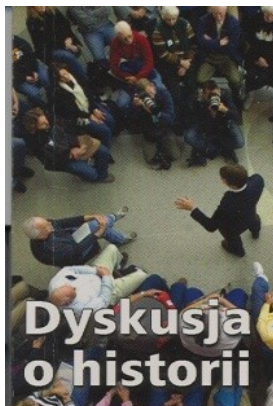
Ústřední knihovny PdF MU Brno

Reformation

FRIEDRICH
tr

125

Dyskusja
o historii

Z Wiedzą o Społeczeństwie

Wiadomości Historyczne

Nr 1 STYCZEŃ/LUTY 2008 276 (LI) indeks 381160 CENA 11,90 ZŁ (VAT 0%)

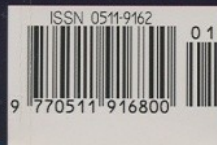
CZASOPISMO DLA NAUCZYCIELI

Zmierzch
imperiiów

Projekt edukacyjny:

Odważmy się być wolnymi

HISTORICKÝ MAGAZÍN S DÁRKEM

RÚJEN 2009

živá HISTORIE

LIVING HISTORY

Souboj o hvězdy: kdo otrávil Tycha de Brahe?

Sedláci v době ledové

Domašov: nečekané vítězství Rakouska

Zrod římského impéria

Ženy vyhnané na Sibiř

Odkaz antického Říma • Alfabeto nejen pro Řeky • Kdyby se rozpadly Spojené státy
Staletý rozkol křesťanské církve
• Hříšná láska královské vdovy
• 1962: Na pokraji jaderné propasti
• Zrádce na Moravském poli
• Brezněvův kamarád Živkov
• Rubens: malíř i vpravěč
• Zámek chromého císaře

Tragické osudy dětí Marie Terezie

Byla vláda Habsburků osvícená?

Proč obětovala císařovna své děti na oltář habsburské politiky?

Jak Hitler rozpoutal světové peklo

Nový úsvit českého Temna

Cena 69,90 Kč, na Slovensku 3,29 € (99 SKK)

Extra

10

9 771803 332100

Číslo 1

Tajemství

české minulosti

Rok 1848:
Pokus o českou samostatnost?
Generál Windischgrätz proti českému národu

Tři neznámé podoby Karla IV.

Vychytralá sňatková politika Otce vlasti:
Jak chtěl císař rozšířit území Koruny české

► Obratný manipulátor
► Mecenáš umění a zakladatel měst
► Sběratel svatých relikvií

Karel Škréta: mistr meče a štitce ► Na pranýři: Závist z Falkenštejna ► Fabriciova mapa Moravy ► Stavovský odboj 1547 ► Historická detektivka: Vražda Václava III. ► Poklady Koruny české: Znojmo ► Bezděz ► Nejmocnější šlechtici: Rožmberkové ► Osobnosti vědy: Jaroslav Heyrovský ► Nazi obránci pravdy Kristovy ► Historie českého jazyka ► Rozhovory

79,90 Kč, na Slovensku 2,99 €

Extra

01

9 771804 226002

ČASOSTROJ

Premiérové číslo se 2 dárky

Zábavná cesta do historie

Soud s Janem Žižkou

Padouch, nebo hrdina?

Tajemní templáři

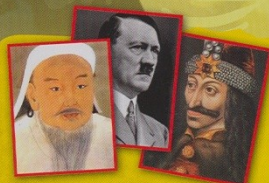
Museli zemřít, protože uctívali dábla?

Naučíme tě psát hieroglyfy

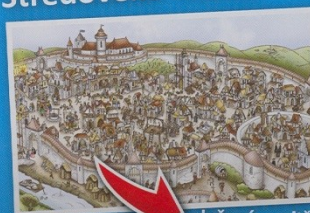
Reportáž

Jak se staví hrad

8 nejhorších krutovládců

DÁREK: PLAKÁT
Středověké město

vložený uvnitř

59,90 Kč / na Slovensku 3,49 €

Extra

Fakta & svědectví

3/2009 • Ročník I • Nový časopis o historii z vydavatelství NAŠE VOJSKO • 28 Kč / 38 Sk / 1,25 Euro

Hrdina nebo zrádce?
JUDr. Emil Hácha

Byli to letci,
chtěli létat

Jak to opravdu bylo se vstupem českých letců do služeb německého letectva po 15. březnu 1939

Proč zemřeli
Hanč a Vrbata?

Četnická **karabina**

26. březen 1979
a co předcházelo

9 771805 022003

Tajenka chlapce z první řady

Ta fotografie vešla do historie. Vznikla před 70 lety na dolním konci Václavského náměstí, když se tam dopoledne 15. března 1939 objevily první kolony německé okupační armády. Snímek po více obletěl celý svět, ale teprve před několika lety byl určen jeho autor. Časem se podařilo ztotožnit i některé postavy, zvláštní tajenkou však zůstává identifikace jedné z nich - žalem zkroutené chlapčské tváře v první řadě. Přihlásilo se k ní totiž několik mužů...

1. a 2. světová válka » moderní války » kontroverze » politické a vojenské osobnosti » bitvy » loďstvo » letectvo » pozemní vojska » speciální jednotky » taktika » vojenská technika

**LETNÍ
VYDÁNÍ**

Válka

REVUE července
– srpen 2010

Populární časopis zaměřený na dějiny vojenství

Překvapený Göring:

Fatální selhání Luftwaffe

Jak Britové oplatili Němcům
bombardování Londýna?

1946–66 Války
v Indonésii

1862 Nejkrvavější bitva
občanské války v USA

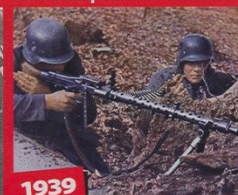
SERIAL Češi a
Slováci
v boji
1936–39 Strážci
československé
hranice

1945 Slovinsko: Největší
pohřebiště Evropy

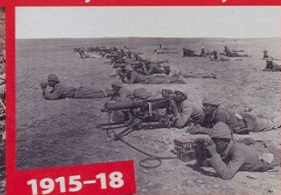
OSOBNOST Stíhač Ivan Kožedub

1939 Německá pěchotní družstva

1915–18 C. a k. vojáci na Blízkém východě

Extra
Cena 39,00 Kč, na Slovensku 2,49 €
0 7
9 771805 077000

Válka

REVUE

100
STRAN

o největším
otazníku našich
vojenských dějin

SPECIÁL

1938
BOJ

O ČESKOSLOVENSKO

Mohli jsme se Německu ubránit?

UDÁLOSTI

Mezinárodní kontext, mobilizace
a konflikty roku 1938

VOJSKA

Počty, organizace, motivace, výcvik
a velení čs. a německé armády

ZBRANĚ

Opevnění, letouny, tanky, děla
a ruční zbraně čs. a německé armády

KDYBY HISTORIE

Jak by zřejmě probíhala válka mezi
Československem a Třetí říší?

Avia B-534 vs. Bf 109 ■ Německá špiónáž v československém opevnění ■ Avia B-71 vs. Heinkel 111 ■ Portrét Ludvíka Krejčího a Jana Surového ■ Pěchotní srub K-S 14 „U cihelny“ ■ Tank Pz-III vs. Lt-35 ■ Německý Fall Grün vs. čs. obranný plán ■ Střety s Polskem a Maďarskem ■ Kulomet vz. 26 vs. MG 34 ■ Průběh čs. mobilizace ■ Znění Mnichovské dohody ■ Německá taktika boje o pevnosti ■ Scénáře možného střetu

Cena 79,90 Kč, na Slovensku 4,49 €

0 6

EXTRA

KLEOPATRA & MILENCI

INTRIKY, ZRADY, ZAKÁZANÁ LÁSKA A SMRTÍČÍ BOJ O MOC

HISTORY

revue

5. 1. KVĚTEN 2008 • CENA 39 Kč

zobrazuje cena
POUZE
29,- Kč

TÉMA MĚSÍCE

6 NEJDRAŽŠÍCH POKLADŮ

Jaké záhady skrývá
české podzemí?

Václav
Babinský
LOUPEŽNÍK ELEGÁN?

HISTORIE NARUBY

1928: ZKÁZA VZDUCHOLODI

Posádka Itálie
spasila lenost!

Nejděsivější hony na
ČARODĚJNICE
Na hranici končily i děti!

Zachránil král Zižku před šibenicí?

3 NEJVĚŠÍ VÁLEČNÉ PŘEHMATY

Proč Angličané u Cádizu selhali?

DĚJINNÉ OTAZNÍKY BITVY OSUDY MOCNÝCH SPIKNUTÍ HISTORICKÉ OMYLY

ŠTĀSTNÁ MANŽELSTVÍ ZAKÁZANÉ SVAZKY PLATONICKÉ LÁSKY OSUDOVÉ TRAGÉDIE AFÉRY A VÁSNE

HISTORY

revue

Speciál

č. 2009 • CENA 69 Kč, 3,29 € / 19,10 SKK

MARIE & JEŽÍŠ
Podlehl hrstičce?

ULRIKA & GOETHE
Dátilo je půl století!

MARILYN & MILLER
Zavřítel její smrt?

EMMA & NELSON
Nevěstku dvůr nepřítel

SISI & FRANZ JOSEF

MARTA & PETR I

EVITA & PERON

JOSEFINA & NAPOLEON

50
nejslavnějších
mileneckých
PÁRŮ
v dějinách světa

Cena 69 Kč, 3,29 € / 19,10 SKK 1/2009
9 177 1803 10 440 10

BŘETISLAV & JITKA: ÚNOS? ŽÁDNÉ CITY, POLITICKÝ TAH! • MOZART & JOSEFINA DUŠKOVÁ: CO MU SLÍBILA ZA OPERU? • FERDINAND TYROLSKÝ & FILIPINA WELSEROVÁ: MANŽELKY SE NEVZDÁ ANI ZA KORUNU! • KLEOPATRA & MARCUS ANTONIUS: MUSELI SKONČIT SEBEVRAŽDOU? • FRANTIŠEK FERDINAND D'ESTE & ŽOFIE CHOTKOVÁ: TAJEMSTVÍ PRÁSKLO KVŮLI HODINKÁM! • OLDŘICH & BOŽENA: OPRAVDU USEDLA NA TRŮN SELKA? • ANNA RAKOUSKÁ & VĚVODA Z BUCKINGHAMU: ZACHRÁNILI JE TŘI MUŠKETÝŘI?

Dárek!
Velký plakát
UNIKÁTNÍ
MAPA SVĚTA
z roku 1800

HISTORIE ZVĚŠENÁ DO NEJMENŠÍCH DETAILŮ

AKTA HISTORY

revue

Bratrovrah Boleslav I.: Skutečný otec českého státu! > **První český král Vratislav II.:** Za co získal korunu? > **Přemysl Otakar II.:** Opravdu se nikdy nevzdává? > **Kazatel Jan Hus:** Národní hrdina, nebo fanatik?

FRANTIŠEK JOSEF I.
Moudrý vládce, nebo hrabář monarchie?

JAN LUCENBURSKÝ
Udatný král, který se účastnil řady bitev. O české země se však příliš nestaral!

PŘÍLOHA
POHLEDY NA OSUDY
ČESKÝCH KRÁLOVNŮ

2 duben 2011 > 54 Kč 2,- €
PRO PŘEDPLÁTELE POUZE 45,- Kč

**JIRÍ Z PODĚBRAD
A MATYÁŠ KORVIN:**
Příbuzní bojující o jeden trůn!

DEFENESTRACE
Nebýly v Praze dvě, ale dokonce tři!

RUDOLFSKÁ DOBA
Svět opět vzhlíží k Čechám!

JAN BLAŽEJ SANTIINI
Víc než jen pouhé
hráčky s geometrií?

2/2011

0,2

Cena 54 Kč 2,- €

MYTY A SKUTEČNOSTI: Jan Žižka: Proč se před ním třásla celá Evropa? > **6 největších** bitev v našich dějinách

> **Prokletí rodu Habsburků!** > Největší hamoun funkce: **Leopold Vilém** je 6krát biskupem a 3krát opatem!

> 3 slavní emigranti: **Höllar, Komenský a Borovský** > Spor o pravost rukopisů: **Kdo za ně položil i život?**

108 STRAN

ČESKÝ KAREL IV.

Čeká konec světa? Z Prahy chce mít druhý Jeruzalém!

To nejlepší Z ČESKÉ HISTORIE

- ▼ Výrazné osobnosti
- ▼ Důležitá panovníci
- ▼ Fascinující stavby
- ▼ Převratné činy
- ▼ Nemoči slavných

5 Václavů na trůně:
Je jméno zárukou úspěchu?

SVĚT NA VAŠÍ DLANI

Epocha SPECIÁL

ZIMA 2008

45 Kč / 65 Sk / 2,16 €

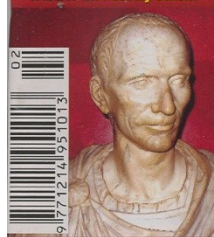
Byl HITLER impotent?

Tajná svatba LUDVÍKA XIV.

VÁCLAV II.: Poslední sexem

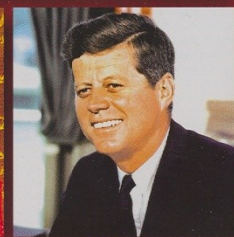
Plešatý smilník CAESAR

44 milostných afér

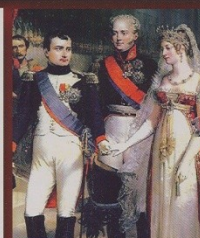
nejmocnějších mužů světa

VÁCLAV IV.: Gay na trůnu?

KENNEDY: Sukničkář Bílého domu

Rušno u NAPOLEONA v post

LENINŮV manželský trojúhelník

KAREL IV. a jeho lásky

PETR I. udělal služku carevno

BLESK *extra*

19⁸⁰
Kč

TO BYLO
NAŠE

tisíciletí

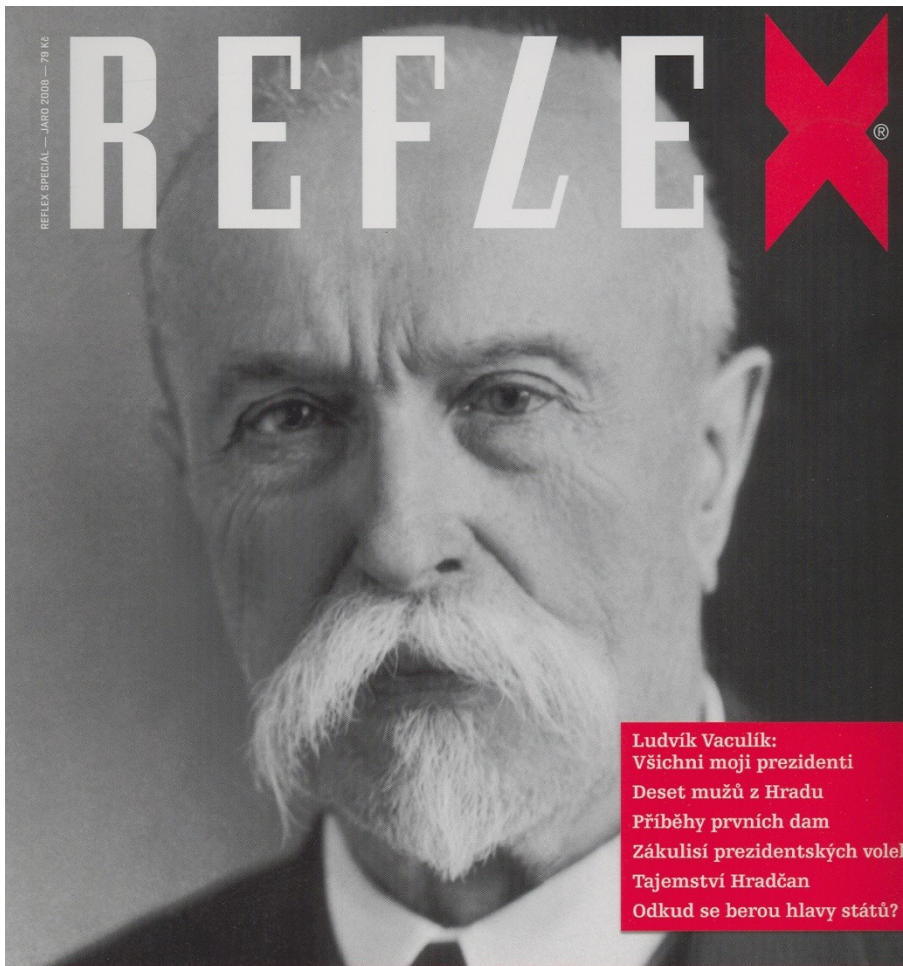
20005

9 771210 533077

REFLEX SPECIAL — JARO 2008 — 79 Kč

REFLEX X

Ludvík Vaculík:
Všichni moji prezidenti
Deset mužů z Hradu
Příběhy prvních dam
Zákulisí prezidentských voleb
Tajemství Hradčan
Odkud se berou hlavy států?

VŠICHNI NAŠI PREZIDENTI

9 770862 1463019

HISTORICKÝ

K A L E I D O S K O P

2/2011

CENA 49 Kč / 2,5 EUR

Slavíme konec 2. světové války v Evropě

Vlasta Burian
předurčený k úspěchu,
odsouzený závistí

9 771802 140010 21

UNIKÁTNÍ SBÍRKA MODELŮ TANKŮ A OBRNĚNÝCH VOZIDEL

Cena včetně modelu 99 Kč

7/2007

TANKY

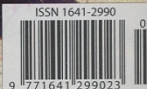

- KOLEKCE
PANCÉŘOVÝCH VOZIDEL

S TÍMTO ČÍSLEM ZDARMA
tank T-80 BV

MODELŮ TANKŮ
A OBRNĚNÝCH VOZIDEL
V MĚŘITKU 1:72

STROJE, KTERÉ ROZHODOVALY O OSUDECH NEJVĚTŠÍCH BITEV
OD DRUHÉ SVĚTOVÉ VÁLKY DO SOUČASNOSTI

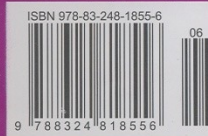
Unikátní kolekce automobilů socialistické éry

Čmáctideník
ISBN 978-83-248-1853-2
Cena 199 Kč • € 7,99

Kultovní AUTA ČSSR

číslo 26

Wartburg 311
Cabrio

Wartburg 311 Cabrio

DeAGOSTINI

„On mi tak velikú neľásku okazuje, že když mě kolivěk uzří, tu přede mnou uteče. A spat ke mně také nikdá nechodí,“ stěžovala si nešťastná Perchta z Rožmberka v dopisu své rodině na ústrky ze strany svého manžela. A právě díky dopisům vstoupilo toto neutěšené manželství do historie i do literatury.

Pro bílou paní rožmberskou bylo manželství peklem

20.7.2011 >> Lenka Bobíková

Oněch smutných listů bylo dvaařicet a patří k nejpozornějším literárním dokumentům své doby. Ukazují postavení ženy ve šlechtické společnosti a jimi se také Perchta nechtěně stala první českou spisovatelkou, protože středověké listy řadíme k literatuře.

Chtěli jí otrávit?

Se svým manželem Hanušem z Lichtenštejna si užila své. V roce 1450 byla jednadvacetiletá štíhlá a hnědooká Perchta ve Vídni. A tam také diktovala pisaři jeden z tklivých dopisů. Sama psát neuměla – ještě na počátku 15. století neumě-

>> Perchta z Rožmberka žila před sňatkem ve šťastné rodině.

li psát někteří králové, natož ženy. Stěžovala si svému bratru Jindřichu z Rožmberka: „A milý pane, račiž věděti, že jsem častokrát od dobrých a poctivých lidí vystěhována, abych se varovala před mateří i před ním (Hanuš a jeho matka – pozn. aut.), že na to jdu, aby mě otrávil...“ Perchta trpěla nařikáním na příkoří ze strany manžela a, jak je vidět, dokonce se domnívala, že ji chce otrávit. Týral ji spolu s matkou v Mikulově, jak mohl, a ona odpovídala poctivě vřitením ostudy v celém království.

Její dopisy totiž znal nejen otec Oldřich z Rožmberka a bratři Jindřich, Jošt a Jan na Českém Krumlově, ale celé

šlechtické prostředí. Tragický úděl jí ovšem proslavil.

Strašidla otiskují dlaně do zdi

V polovině 17. století studoval barokní historik Bohuslav Balbín (1621–1688) v Jindřichově Hradci v cenném archivu a setkal se se strašidly. Strašidla, která se údajně zjevovávají před ním, otiskovala černé dlaně do drahoccených listin a vůbec prováděla různá skotačtá. V Hradci slyšel i on o bílé paní rožmberské, která přinášela zvěsti milé i nemilé, předpovídala požáry a neštěstí, hladamor, ale také ochraňovala rodiny a rozdávala chudým jídlo. V Jindřichově Hradci údajně vařila pro chudé sladkou kaši.

Takových bílých paní bylo víc – už ve 13. století prý strašily bílé pani na Krumlově a Třeboni. Balbín se tím nechal mást – objevil v archivu Perehtiny listy o nešťastném manželství a – sice nevědecky, ale v duchu místní pověry – označil za pravou bílou paní právě Perchtu. Zajistil jí tak věčnost na mnoho dalších století, i když je to poněkud truchlivější, než před sňatkem žila Perchta ve šťastné rodině.

Sňatek z rozumu

Oldřichův Krumlov navštívovovali slavní hosté – i dva budoucí papežové, Mikuláš V. a Pius II. V nádherných a skvělých komnatách se pohybovala Perchta a musela se setkat se spoustou

Anty 22

I když se kluzák během letu poškodil, přistání dopadlo poměrně dobře. Martin je odnesl pouze naraženou nohou a několika oděrkami. Vydal se okamžitě k jemčínskému zámku, aby přivolal potřebnou pomoc. Na cestě však byl zastaven dvěma neznámými jezdci.

Studentské historické časopisy

- **HISTORIK** – vydávali (jí) studenti Gymnázia Jaroslava Heyrovského v Praze
- **ČELEM VZAD** – Gymnázium Budějovická, Praha